

Staatssecretaris akkoord 6-10-2025

1

TER BESLISSING

Aan

Staatssecretaris P&I

Datum
29-09-2025

nota

Nota Kamerbrief bijstandsbudgetten voorlopig 2026 en
definitief 2025

Onze referentie
2025-

Opgesteld door

Akkoord2

Aanleiding

Op 30 september maken we de definitieve bijstandsbudgetten voor 2025 en de voorlopige budgetten voor 2026 bekend. Met bijgevoegde brief informeert u de Tweede Kamer hierover. Daarnaast stellen we u via deze nota op de hoogte van de belangrijkste ontwikkelingen rondom de nieuwe budgetten.

Bijlage(n)
1

Geadviseerd besluit

- Bijgaande brief aan de Tweede Kamer te ondertekenen en versturen.

Kernpunten

- Wij informeren elk jaar de Tweede Kamer wanneer we de nieuwe budgetten bekend hebben gemaakt. We gaan in de brief in op het definitieve macrobudget voor 2025, het voorlopige macrobudget 2026 en de uitkomsten van de verdeling.
- Verder besteden we in de brief aandacht aan de uitbreiding van het vangnet voor meerjarige tekortgemeenten, de aanpassingen aan het verdeelmodel vanwege Oekraïense ontheemden en de aanvullende jongerennorm.

Macrobudget 2025 en 2026

- Het definitieve macrobudget 2025 bedraagt € 7.779,8 miljoen, dat is € 301,1 miljoen meer dan het voorlopige macrobudget 2025 dat een jaar eerder werd vastgesteld. Deze stijging heeft met name te maken met de loon- en prijsbijstellingen.
- Het voorlopige macrobudget 2026 bedraagt € 7.946,0 miljoen, dat is € 166,2 miljoen meer dan het definitieve macrobudget 2025. Deze stijging heeft met name te maken met de stijging van de werkloosheid die door het CPB wordt voorspeld.
- Binnen het macrobudget 2026 wordt € 4,2 miljoen gereserveerd voor vangnetuitkeringen.
- De hoogte van de macrobudgetten 2025 en 2026 is bekendgemaakt via de SZW-begroting. Op 30 september is de gemeentelijke budgetten voor 2025 en 2026 bekendgemaakt via publicatie op Rijksoverheid.nl en zijn de beschikkingen aan gemeenten verstuurd.

Overzicht van opmerkingen bij Beslisnota - Nota Kamerbrief bijstandsbudgetten voorlopig 2026 en definitief 2025

Pagina: 1

 Nummer: 1 Auteur: Nobel, J.N.J. Onderwerp: Tekst plaatsen Datum: 6-10-2025 12:32:01
Staatssecretaris akkoord 6-10-2025

 Nummer: 2 Auteur: Nobel, J.N.J. Onderwerp: FreeText Datum: Onbepaald
Akkoord

Aanpassingen voor Oekraïense ontheemden, de aanvullende jongerennorm en de uitbreiding van het vangnet

Datum
29-09-2025

Onze referentie
2025-

- In het verdeelmodel voor 2026 zijn nieuwe kenmerken opgenomen die rekening houden met de afwijkende bijstandskans van Oekraïense ontheemden die na 24 februari 2022 naar Nederland zijn gekomen. Oekraïense ontheemden die niet werken ontvangen namelijk leefgeld, waardoor ze geen recht op bijstand hebben.
- In Participatiewet in Balans wordt geregeld dat de aanvulling op de jongerennorm die gemeenten vanuit de bijzondere bijstand verstrekken vanaf 2026 onder de algemene bijstand valt. Daarom zijn middelen vanuit het gemeentefonds overgeheveld naar het macrobudget voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Omdat uitgaven aan de bijzondere bijstand niet in onze realisatiecijfers zitten, worden deze middelen tijdelijk via een aparte verdeelsleutel verdeeld.
- Per 1 januari 2026 is ook de uitbreiding van het vangnet van kracht. Gemeenten die te maken hebben met meerjarige tekorten kunnen vanaf dat moment onder voorwaarden aanspraak maken op een verlaagde eigenrisicodrempel.
- Deze drie wijzigingen zijn geregeld middels uw Besluit tot wijziging van het Besluit Participatiewet van 3 september dit jaar.

Actualisatie verdeelmodel en uitkomsten verdeling

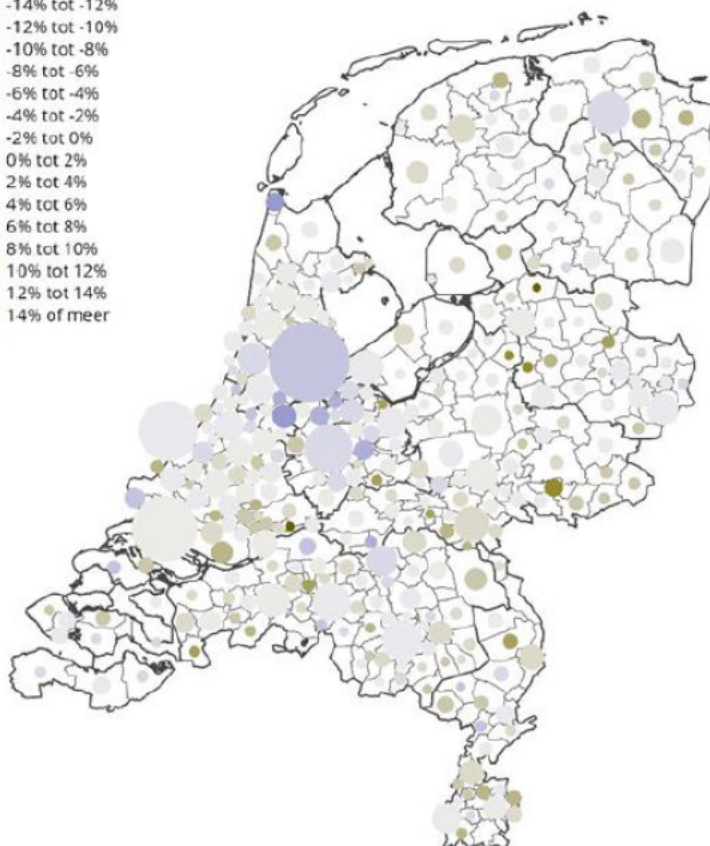
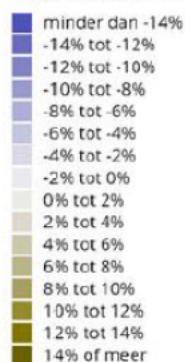
- Het verdeelmodel wordt elk jaar herschat en geactualiseerd met de meest recent beschikbare gegevens van huishoudens in Nederland. Door de actualisatie van gegevens verandert het aandeel van het macrobudget dat een gemeente krijgt.
- De gemiddelde budgetmutatie (naar boven of naar beneden) is 3,1 procent. Deze gemiddelde budgetmutatie is vergelijkbaar met vorig jaar (3,0 procent).
- Het budgetaandeel stijgt bovengemiddeld in kleine tot middelgrote gemeenten en daalt bovengemiddeld in de grootste gemeenten. Bijlage 1 laat zien hoe de budgetmutaties verschillen tussen gemeenten. Bijlage 2 gaat in op de budgetmutaties van enkele specifieke gemeenten. In bijlage 3 besteden we aandacht aan de budgetmutaties van de G4.
- Na de bekendmaking van de budgetten melden zich elk jaar diverse gemeenten bij ons met vragen over hun budgetmutatie. Ook zal naar verwachting, zoals ieder jaar, een aantal gemeenten in bezwaar gaan.
- De onderbouwing en verantwoording van de budgetberekeningen voor 2026, die zijn vastgelegd in rapporten van SEO Economisch Onderzoek en Atlas Research, sturen we als bijlagen met de Kamerbrief mee.

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

Bijlage 1 – Procentueel verschil regulier budgetaandeel

Datum
29-09-2025

Procentueel verschil regulier budgetaandeel

Onze referentie
2025

Bron: SEO Economisch Onderzoek en Atlas Research, berekeningen op basis van CBS-microdata

Bovenstaande figuur toont het procentuele verschil tussen het reguliere budgetaandeel van model 2026 en het reguliere budgetaandeel van model 2025. De grote lichtblauwe cirkel betreft de budgetaandeelmutatie van de gemeente Amsterdam. Hier weiden wij in bijlage 3 verder over uit.

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

Bijlage 2a – Mutatie budgetaandeel 10 sterkste stijgers (grote gemeenten)

Datum
29-09-2025

Onze referentie
2025-

Gemeente	Voorlopig 2025	Voorlopig 2026	Verandering budget (%)	Verandering budgetaandeel (%)
Doetinchem	€ 23,8	€ 28,0	17,92%	10,92%
Horst aan de Maas	€ 8,0	€ 9,3	15,21%	8,36%
Midden-Groningen	€ 33,0	€ 37,5	13,83%	7,07%
Hoeksche Waard	€ 17,0	€ 19,4	13,82%	7,05%
Noardeast-Fryslân	€ 17,6	€ 20,0	13,65%	6,90%
Wijchen	€ 11,8	€ 13,3	12,84%	6,13%
Land van Cuijk	€ 22,5	€ 25,3	12,60%	5,91%
Weert	€ 17,1	€ 19,1	11,91%	5,26%
Goes	€ 15,1	€ 16,9	11,77%	5,13%
Woerden	€ 11,9	€ 13,3	11,75%	5,11%

Bedragen in € mln.

Bijlage 2b – Mutatie budgetaandeel 10 sterkste dalers (grote gemeenten)

Gemeente	Voorlopig 2025	Voorlopig 2026	Verandering budget (%)	Verandering budgetaandeel (%)
Den Helder	€ 29,2	€ 28,4	-2,87%	-8,64%
Amstelveen	€ 27,2	€ 26,5	-2,51%	-8,30%
Stichtse Vecht	€ 13,7	€ 13,5	-1,09%	-6,96%
Zeist	€ 23,5	€ 23,5	-0,16%	-6,09%
Amsterdam	€ 718,7	€ 729,3	1,48%	-4,55%
Altena	€ 12,3	€ 12,5	1,85%	-4,20%
Peel en Maas	€ 10,2	€ 10,4	2,15%	-3,92%
Leidschendam-Voorburg	€ 32,7	€ 33,5	2,46%	-3,63%
Gooise Meren	€ 15,3	€ 15,8	2,72%	-3,38%
's-Hertogenbosch	€ 72,3	€ 74,5	2,96%	-3,16%

Bedragen in € mln.

Bijlage 3 – Budgetmutatie G4

Gemiddeld genomen zijn de budgetmutaties in de G4 groter dan in andere gemeenten. Met name in Amsterdam daalt het budgetaandeel relatief sterk (zie bijlage 1 en bijlage 2b). De budgetmutatie in de G4 heeft vooral een relatie met de huishoudkenmerken. In deze gemeenten leidt de verandering in de huishoudsamenstelling over het algemeen tot minder budget. We zien een toename van huishoudens met human capital index (HCI) midden/hoog en paren zonder kinderen. Deze huishoudens hebben een relatief lage kans op bijstand. Daar staat tegenover dat we relatief minder huishoudtypen zien met de kenmerken: alleenstaand, medicijngebruik uit 8 of meer hoofdgroepen, herkomstland Cariben, en herkomstland Irak. Ook komt de combinatie van HCI laag en gezondheidsproblemen in de G4 dit jaar relatief minder vaak voor. Deze

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

huishoudtypes hebben een relatief hoge kans op bijstand. Deze ontwikkeling zorgt dan ook voor een daling in het bijstandsbudget. De relatieve toename van *Overlast in de buurt* leidt voor de G4 juist tot een hoger budget, maar dit effect is een stuk kleiner. Alleen voor Rotterdam is sprake van een beperkte stijging van het budgetaandeel (+0,6%).

Datum
29-09-2025

Onze referentie
2025-

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Kamerbrief bijstandsbudgetten 2026 & 2025		

Deze pagina bevat geen opmerkingen.